

„Okrągły stół rolniczy”

W dn. 14 kwietnia br. odbyła się zorganizowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi debata „Okrągły stół rolniczy”, której zasadniczym celem było omówienie problemów związanych z realizacją *Wieloletniego programu promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014*.

W spotkaniu wzięło udział około 30 osób, m.in. przedstawiciele producentów etanolu i estrów, Dyrektor Biura PKN Orlen – Robert Gmyrek, Dyrektor Departamentu Akcyzowego w MF – Piotr Borecki oraz Dyrektor Departamentu Energetyki w MG – Henryk Majchrzak. PSPO podczas posiedzenia reprezentował Dyrektor Generalny PSPO – Lech Kempczyński, natomiast w imieniu Koalicji na Rzecz Biopaliw występował Prezes KZPR – Mariusz Olejnik. W spotkaniu nie uczestniczył Minister Rolnictwa

i Rozwoju Wsi – Marek Sawicki, gdyż został pilnie wezwany na posiedzenie Rady Ministrów.

Debata, prowadzona przez zastępcę Dyrektora Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, Kazimierza Żmudę składała się z trzech części:

• Kompleksowa informacja na temat realizacji „Wieloletniego programu promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014”

• Przegląd sytuacji na rynku biokomponentów i biopaliw

• MRiRW- propozycje zmian w „Wieloletnim programie promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014”

Podczas debaty odbyła się długa dyskusja nad przyszłością krajowego rynku biokomponentów i biopaliw.

A. Słodowa

Podsumowanie publikacji „Teraz rzepak, Teraz olej”

W dn. 13 kwietnia br. w Warszawie odbyło się spotkanie podsumowujące wydanie książek z serii „Teraz rzepak, Teraz olej”, tj. tomu III i tomu I, których adresatami byli producenci rzepaku.

W spotkaniu uczestniczyli m.in. członkowie zespołu projektu „Teraz rzepak, Teraz olej”, autorzy oraz recenzenci publikacji: prof. dr hab. Wojciech Budzyński, prof. dr hab. Jerzy Tys, doc. dr hab. Marek Korbas, dr hab. Ewa Adamiak, dr inż. Wojciech Truszkowski, dr Stefan Wolny, Ignacy Paszkowski i goście.

Podczas spotkania dyskutowano nad kolejnymi działaniami wydawniczymi PSPO, a także zostały przedstawione prezentacje: ‘Realizacja projektu „Teraz rzepak, Teraz olej” w kontekście zmian na rynku’ – dr inż. Roman Rybacki oraz ‘Refleksja o badaniach agrotechnicznych i produkcji rzepaku oleistego w Polsce’ – prof. dr hab. Wojciech Budzyński.

Uczestnicy spotkania minutą ciszy oddali hołd ofiarom katastrofy pod Smoleńskiem.

A. Słodowa

W numerze

• „Okrągły stół rolniczy”....str. 1

• Podsumowanie publikacji „Teraz rzepak, Teraz olej” .....str. 1

• Zmiana zasad etykietowania .....str. 2

• Nowe oświadczenia żywieniowe.....str. 2

• Już niedługo integrowana ochrona rzepaku .....str. 3

• Światowe zapasy końcowe roślin oleistych.....str. 3

• Pasze rzepakowe- cenne źródło białka i energii (cz. I) .....str. 4

• Olej palmowy tylko ze zrównoważonej produkcji .....str. 4

• Notowania .....str. 5

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express
Kierownik projektu: Ewa Myśliwiec
Projekt graf. i opracowanie:
Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne, www.freefoto.com

Zmiana zasad etykietowania

Prace nad długo oczekiwanym i budzącym zarazem wiele kontrowersji projektem unijnego rozporządzenia w sprawie dostarczania konsumentom informacji na temat żywności, autorstwa KE, posunęły się wreszcie naprzód - poinformował Puls Biznesu.

Wkrótce na etykietach produktów spożywczych może pojawić się więcej informacji. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności PE (ENVI) opowiedziała się za obowiązkowym podawaniem informacji o wartości energetycznej oraz o zawartości składników odżywczych:

- białka,
- węglowodanów,
- cukrów,
- soli,
- błonnik,
- tłuszczu całkowitego,
- kwasów tłuszczowych nasyconych,
- kwasów tłuszczowych typu trans (pochodzenia naturalnego i technologicznego), przy czym z przodu

opakowania, w widocznym miejscu należy podać informację o wartości energetycznej produktu oraz o zawartości tłuszczu całkowitego, kwasów tłuszczowych nasyconych, cukru i soli.

Biorąc pod uwagę, że oleje roślinne i tłuszcze do smarowania zawierają wyłącznie jeden makroskładnik, tzn. tłuszcz, przyjęcie tak długiej listy obowiązkowo wypisywanych składników odżywczych spowoduje konieczność wypisania na etykiecie produktu szeregu zer. Zapis ten może zostać niezrozumiany przez konsumenta i sugerować mu niższą wartość tych produktów.

Zawartość składników odżywczych według rozporządzenia powinna zostać podana w przeliczeniu na 100 g / 100 ml i na porcję.

Projekt zakłada także dobrowolne podanie informacji o zawartości m.in. jednonienasyconych i wielonienasyconych kwasach tłuszczowych oraz cholesterolu.

Europosłowie opowiedzieli się również za obowiązkowym podawaniem informacji

o kraju pochodzenia mięsa czerwonego, drobiu, produktów mleczarskich, świeżych owoców i warzyw oraz innych produktów jednoskładnikowych, czyli także olejów.

Opracowane mają zostać też wiążące zasady przedstawiania informacji na opakowaniach, m.in. wielkość czcionki, jej rodzaj czy kontrast zadruku.

Projekt wraz z poprawkami zostanie w maju poddany pod głosowanie na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego, lecz według ekspertów prace nad rozporządzeniem potrwają jeszcze wiele miesięcy, a jego ostateczny kształt będzie znany prawdopodobnie jesienią.

A. Słodowa na podst. Puls Biznesu, FEDIOL

Nowe oświadczenia żywieniowe

Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 116/2010 z 9 lutego 2010 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych wprowadza możliwość zamieszczenia na etykietach produktów nowych informacji:

- „Źródło kwasów tłuszczowych omega-3” – gdy produkt zawiera co najmniej 0,3 g kwasu α linolenowego na 100 g i na 100 kcal lub przynajmniej 40 mg kwasów EPA i DHA razem na 100 g i na 100 kcal
- „Wysoka zawartość kwasów tłuszczowych omega-3 – gdy produkt zawiera przynajmniej 0,6 g kwasu α linolenowego na 100 g i na 100 kcal lub przynajmniej 80 mg kwasów EPA i DHA razem na 100 g i na 100 kcal

„Wysoka zawartość tłuszczów jednonienasyconych” – gdy przynajmniej 45 % kwasów tłuszczowych zawartych w produkcie pochodzi z tłuszczów jednonienasyconych, pod warunkiem że tłuszcze jednonienasycone dostarczają więcej niż 20% energii produktu

„Wysoka zawartość tłuszczów wielonienasyconych” gdy przynajmniej 45% kwasów tłuszczowych zawartych w produkcie pochodzi z tłuszczów wielonienasyconych, pod warunkiem że tłuszcze wielonienasycone dostarczają więcej niż 20% energii produktu

„Wysoka zawartość tłuszczów niena-

syconych” – gdy przynajmniej 70% kwasów tłuszczowych zawartych w produkcie pochodzi z tłuszczów nienasyconych, pod warunkiem że tłuszcze nienasycone dostarczają więcej niż 20% energii produktu.

Olej rzepakowy spełnia wszystkie warunki stawiane przez rozporządzenie, a zatem wymienione oświadczenia żywieniowe można zastosować na jego etykiecie.

A. Słodowa

Już niedługo integrowana ochrona rzepaku

Już za 4 lata zaczną obowiązywać nowe regulacje unijne dotyczące wprowadzenia zasad zintegrowanej ochrony roślin, tzn. wykorzystania wszystkich możliwych i dostępnych metod zwalczania agrofagów, zanim zastosuje się środek chemiczny.

Wprowadzenie integrowanej ochrony rzepaku jest szczególnie istotne w kontekście zwalczania szkodników.

Nowe proekologiczne zalecenia mają na celu ograniczenie stosowania substancji, tak by nie tylko nie doprowadzić do nadmiernego przedostania się ich do środowiska, ale także chronić owady pożyteczne – m.in. pszczoły, ale także inne owady, które są naturalnymi wrogami szkodników rzepaku.

Duży nacisk kładzie się także na przestrzeganie podstawowych zaleceń agrotechnicznych. Dotyczy to głównie uwzględnienia zasad płodozmianu, które znacznie ułatwiają i zmniejszają koszty zwalczania wielu szkodników.

Również stosowanie podorywki i orki uznaje się jako elementy ograniczające występowanie nie tylko szkodników, ale także rozwój wielu grzybów chorobotwórczych.

Ponadto, w integrowanej ochronie zaleca się wykorzystywanie odmian odpornych na patogeny, w szczególności na choroby – suchą zgnilizną kapustnych, zgniliznę twardzikową czy czerń krzyżowych.

Zgodnie z nowymi przepisami decyzja o wykonaniu zabiegu i wybór optymalnego terminu powinny uwzględniać monitoring plantacji i progi ekonomicznej szkodliwości oraz dobór odpowiedniego środka ochrony roślin.

Stosowanie integrowanych metod ochrony rzepaku wymagać będzie od rolnika szerokiej wiedzy i doświadczenia. Warto zaznaczyć, że wiele z elementów integrowanej ochrony jest już teraz uwzględnianych na polach, jednak od 1 stycznia 2014 r. staną się one obowiązkowe.

A. Słodowa na podst. TopAgrar 4/2010

Światowe zapasy końcowe roślin oleistych

W marcowym raporcie Amerykański Departament ds. Rolnictwa (USDA) podniósł prognozy globalnych zapasów końcowych roślin oleistych w sezonie 2009/2010 z 71,0 mln t do 71,8 mln ton - informują analitycy Banku BGŻ.

Jednocześnie należy dodać, iż w tym samym raporcie w stosunku do publikacji z lutego USDA obniżyła prognozy zapasów oleistych w USA z 7,1 mln t do 6,5 mln ton, co wynika, przede wszystkim z wyższego od pierwotnie zakładanego poziomu eksportu soi z tego kraju. Ponadto w marcu USDA prognozowała światową produkcję soi w sezonie 2009/2010 na 255,9 mln t, wobec 210,9

mln t w sezonie ubiegłym. Wynikało to przede wszystkim z szacowanych wysokich zbiorów soi w Argentynie na poziomie 53 mln t oraz w Brazylii w wysokości 67 mln ton (+ 10 mln t r/r).

W momencie publikacji marcowego raportu USDA zebrano w Brazylii soję z ok. 48% powierzchni, a poziom plonów i jakość nasion oceniano dobrze. Całkowitą podaż nasion roślin oleistych USDA w sezonie 2009/2010 oszacowała na 490,2 mln ton (wobec 457,24 mln t w poprzednim).

Dane kwietniowe powinny już ostatecznie zweryfikować tegoroczny poziom produkcji w Argentynie i Brazylii, jednakże już dziś można uznać zbiory w Ameryce Południowej za bardzo wysokie i oczekiwać, iż w najbliższych dwóch miesiącach wzrośnie presja na spadek cen oleistych na świecie. Czynnikiem, który w najbliższych tygodniach może wesprzeć notowania soi w USA (CBOT) może być

ewentualny wzrost notowań kukurydzy wynikający z opóźnień w jej siewach. Jednakże jeżeli sytuacja ta będzie się przedłużać, może to oznaczać, iż rolnicy zrezygnowali z zasiewów kukurydzy na rzecz soi, co wywoła odwrotny efekt.

Mimo publikacji wspomnianych prognoz notowania rzepaku na giełdzie MATIF w Paryżu w marcu br. umocniły się, co wynikało między innymi z aprecjacji dolara wobec euro, a co za tym idzie zwiększenia się konkurencyjności rzepaku wobec soi. Ponadto na rynku europejskim utrzymuje się relatywnie wysoki popyt na nasiona rzepaku, który jest stymulowany zarówno przez sektor biopaliwowy, jak i paszowy. Jednakże istnieje duże prawdopodobieństwo, iż sytuacja na rynku światowym w najbliższych tygodniach przełoży się również na notowania nasion rzepaku na giełdzie europejskiej.

PSP na podst. BGŻ

Pasze rzepakowe – cenne źródło białka i energii. (cz. I)

Pasze rzepakowe, czyli poekstrakcyjna śruta i makuch, to cenne źródło białka i energii. Pasze te produkowane są w naszym kraju z najwyższej jakości nasion rzepaku podwójnie ulepszonych (tzw. 00) o obniżonej zawartości kwasu erukowego i glukozyzolanów. Mogą one być wykorzystywane do produkcji mieszanek paszowych lub być stosowane w dietach dla zwierząt gospodarskich w sposób bezpośredni. Służą do komponowania diet dla świń, drobiu, bydła i ryb, ale można stosować je również w żywieniu owiec, kaczek.

Śruta i makuch rzepakowy mogą być doskonałym substytutem śruty sojowej, a dzięki ich zastosowaniu obniża się

koszty żywienia zwierząt. Ponadto, pasze te zawierają znaczne ilości cennych dla zwierząt aminokwasów siarkowych, w tym metioniny i cystyny. W zakresie tych dwóch aminokwasów dorównują śrucie sojowej lub ją przewyższają.

Dzięki zastosowaniu pasz rzepakowych uzyskuje się:

- wyższe dobowe przyrosty masy ciała zwierząt rzeźnych, w tym drobiu, świń i bydła opasowego, a także ryb,
- wyższą wydajność mleczną krów,
- krótszy okres chowu i tuczu zwierząt rzeźnych,
- poprawę składu chemicznego tłuszczu i wartości dietetycznej mleka, jaj i mięsa.

W ciągu kilku ostatnich lat zbiory rzepaku w naszym kraju wzrosły ponad dwukrotnie, a olej zyskał, obok spożywczego, nowy rynek zbytu na biopaliwa.

Zwiększyła się również produkcja śruty i makuchu, którą PSPO szacuje na ok.

1,4 mln ton. Znaczna część tej produkcji jest jednak eksportowana, obecnie blisko 500 tys. ton w skali roku. Polska śruta rzepakowa cieszy się dobrą renomą na rynkach zagranicznych, co wynika z bardzo niskiej zawartości glukozyzolanów, a także pestycydów i innych substancji niedozwolonych w paszach. Do Polski sprowadzana jest natomiast śruta sojowa w ilości ok. 2 mln ton.

PSPO na podst. Teraz rzepak, Teraz olej – Pasze rzepakowe w żywieniu zwierząt 2010

Więcej informacji na stronie www.paszerzepakowe.pl

Olej palmowy tylko ze zrównoważonej produkcji

TVP Rolna podała, iż francuskie firmy wycofują się z używania oleju palmowego w produkcji żywności. Jest to wynik nacisków organizacji ekologicznych prowadzących od pewnego czasu kampanię uświadamiającą konsumentom, że olej palmowy choć tani prowadzi do wyniszczenia azjatyckich lasów tropikalnych.

W zeszłym miesiącu opublikowano raport, który udowadnia, że duży popyt na olej palmowy prowadzi do stopniowe-

go wyniszczenia lasów deszczowych.

Jak podaje TVP Rolna, francuskie media szybko zainteresowały się tematem. Okazało się, że większość producentów żywności dodaje ten olej do produktów ze względu na jego niską cenę.

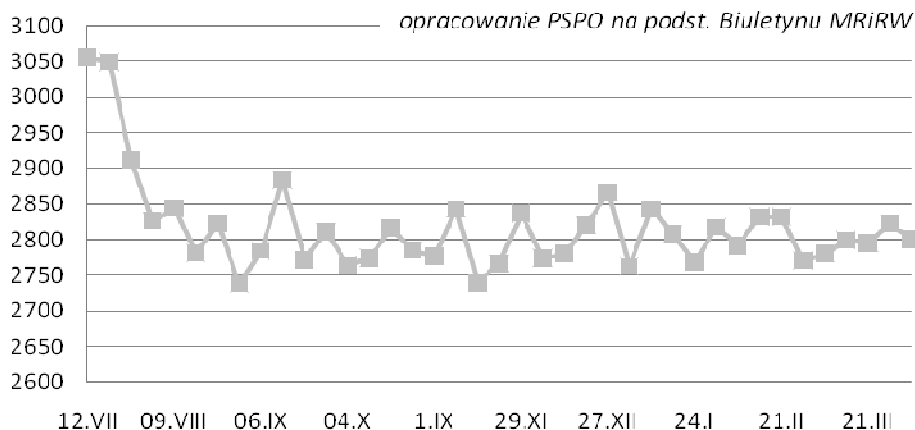
Z powodu wysokiej zawartości nasyconych kwasów tłuszczowych olej palmowy może prowadzić do podwyższenia poziomu cholesterolu i chorób układu sercowo-naczyniowego.

Największe sieci handlowe jedna po drugiej zaczęły informować o wycofaniu produktów zawierających olej palmowy.

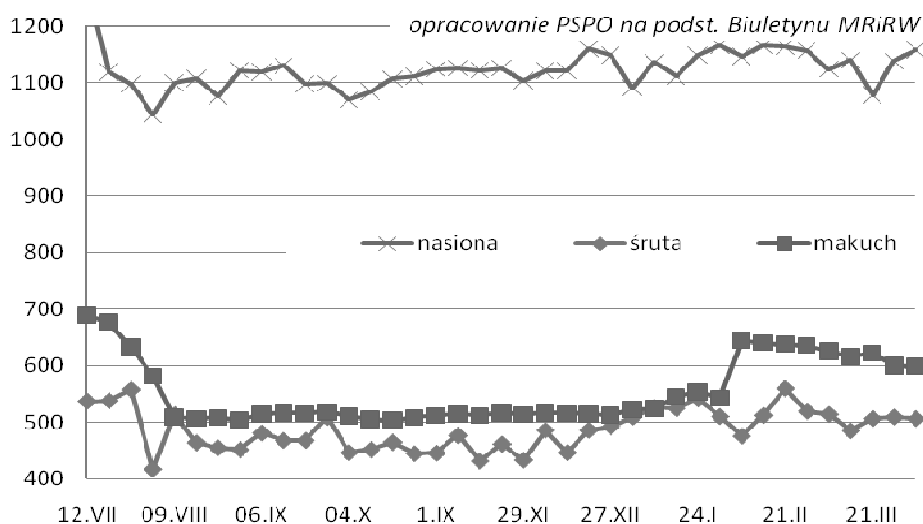
Część firm nie rezygnuje z zakupów oleju palmowego, ale podpisuje kontrakty z dostawcami, którzy prowadzą tak zwaną zrównoważoną produkcję.

A. Słodowa na podst. TVP Rolna

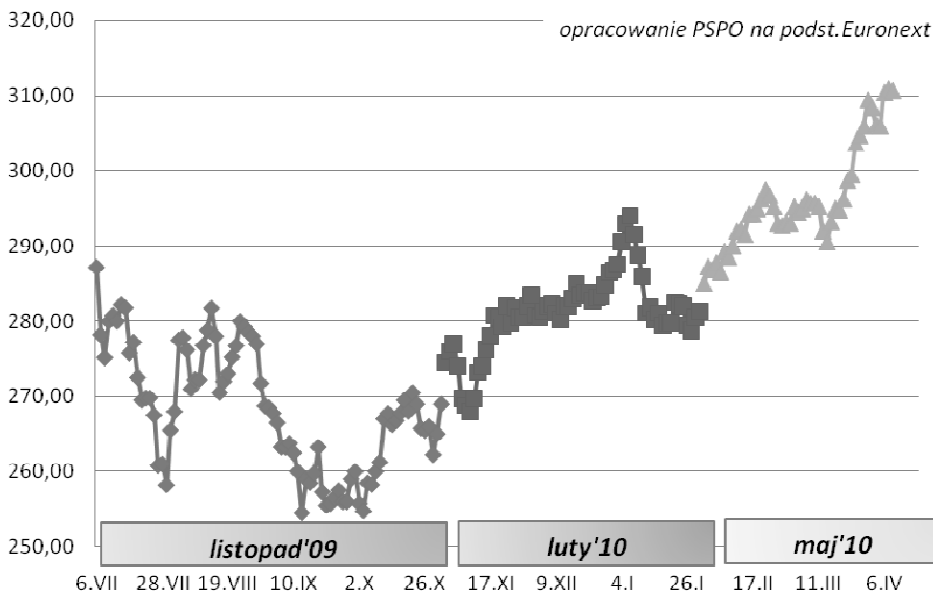
Ceny oleju rzepak. rafinowanego w Polsce [PLN/t]

Ceny rzepaku, śruty i makuchu w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 29 III – 4 IV

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1158	+1,8
Olej rafinowany	2800	-0,8
Śruta rzepakowa	506	-0,6
Makuch	599	-0,2

Notowania MATIF na rzepak (FOB) z dn. 14 IV

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Maj'10	307,75	3,8641	1189,18
Sierpień'10	296,25		1144,74
Listopad'10	301,00		1163,09
Luty'11	304,50		1176,62

Notowania różne

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF kwiec/czerw Hamburg 11V	[USD/t]	415
Olej rzep. sur. FOB maj/lipiec Rotterdam 8 IV	[EUR/t]	685
Biodiesel FOB Rotterdam 9 IV	[USD/t]	951,25
Ropa Brent 9 IV	[USD/bbl]	85,57
Bioester RME PKN Orlen 15 IV	[PLN/m ³] netto	2826
ON Rafineria Trzebinia 15 IV	[PLN/m ³] netto	3276
ONBIO20, Rafineria Trzebinia 15 IV	[PLN/m ³] netto	3276

Źródło: MRiRW Biuletyn Informacyjny - Rynek Roślin Oleistych, Euronext, FAMMU/FAPA, e-petrol.pl, orlen.pl, rafineria-trzebinia.pl